

W. J. T. Mitchell

Četiri temeljna koncepta znanosti o slici

Članak donosi osnovni prikaz četiriju temeljnih konceptata znanosti o slici (Bildwissenschaft): slikovnoga obrata, odnosa prikaza i slike (image-picture), metaslika i bioslika. Neki su od navedenih oblika latentno prisutni u ikonologiji, iz koje izrastaju kao stalne teme i problemi ne samo povijesti umjetnosti već i drugih disciplina uključenih u istraživanje slika i vizualnih umjetnosti. Posljednjih se dvadesetak godina razvija suvremena, kritička ikonologija koja počiva na interdisciplinarnome pristupu "slici", povezujući ne samo humanistička i društvena, već i polja prirodnih znanosti. Slikovni obrat (koji se često povezuje s Boehmovom inačicom "ikoničkoga obrata"), pojam koji nastaje 90-ih prošloga stoljeća, ne vezuje se isključivo uz vizualne medije kao što su film, fotografija ili video, odnosno za suvremeni kontekst ili tehnologiju. Okret prema "slikovnome" pojavio se nekoliko puta u povijesti te ne uključuje samo "vizualno" već i druge osjetilne i semantičke elemente (poput verbalnih metafora, primjerice). Taj je obrat u najtješnjoj vezi s jezikom i lingvističkim pitanjima, između ostalih i nemogućnosti prevođenja engleske sintagme image versus picture na druge jezike. Odnos prema jeziku uključuje cijeli niz pitanja poput formalne analize, kontekstualizacije, ikonofobije, ikonoklazma, idolatrije, fetišizma i dr.